

Bölüm 1

Mısırda Devlet Yönetimi

İlk Eski Mısır Hanedanı yaklaşık olarak M.Ö. 3100 yıllarında kuruldu. Bu tarihle Yeni Krallık'ın ortaya çıkışı (M.Ö. 1540) arasında geçen sürede Mısır'da bir çok köklü değişimler oldu ki bunlar; piramitlerin inşası, Nil Nehri boyunca kentlerin kurulması, Yukarı ve Aşağı Mısır'ın birleşmesi, Güneş Tanrı Ra dininin yayılması, Osiris ve Isis kültürünün gelişmesidir.

Mısır'ın Yunan ve Romalılarca işgalinden sonra Eski Mısır dini Avrupa'ya da yayılmış, Osiris ve Isis kültürü isim değiştirerek Eski Yunan dininde de yer almıştır. Bugün bile hala Osiris ve Isis'e inananlar mevcuttur.

Bugünkü Mısır, Kuzeydoğu Afrika'da 1.000.000 km² 'lik bir alanı kaplayan ülke konumundadır. Bugünkü Mısır'ın kuzeyinde Akdeniz, doğusunda Kızıldeniz ve Ürdün, güneyinde Sudan ve batısında ise Libya bulunur. En çarpıcı bilgi ise Mısır'ın %96'sının çöl olduğudur.

Eski Mısır, günümüz Mısır'ından daha büyük bir yer kaplıyordu. Bugünkü Sudan, Libya, Ürdün, Suriye, Lübnan ve İsrail' in tamamı ve bu ülkelerin çevresindeki ülkelerin bir bölümü Eski Mısır Uygarlığı altında idi. Onlara göre en büyük nimet Nil Nehri'ne sahip olmalarıydı.

Bir memleketin karakteri ve devlet yönetimi onun konumu ile doğrudan ilgilidir. Bu faktörlerden dünya üzerinde çok az ülke Mısır kadar etkilenmiştir. Mısır'ın hayatı tümüyle Nil Nehri'ne bağımlı idi. Bu memleket sanki kumların arasında kayalık bir kesikte uzunlamasına yerleşmiş dar ama çok bereketli toprak bir halıydı. Bu nehir, halkın hayatı, her şeyi idi. Halk, adeta Nil Nehri' ne tapıyor, ona övgüler yağıdırıyorlardı. Eski Mısırlılar tümüyle bu nehre bağımlı olarak yaşıyorlardı.

Mısır Kralları' nın Tanrılar ve kendileri için yaptırıldıkları tapınaklar, piramitler ve bazı yapılar halen günümüz teknolojisinde bir soru işareti olarak yer almaktadır. Mısır'ın bilinmeyenleri yavaş yavaş çözülmektedir. Ancak çözülemeyen sırlar belki de Mısır'ı daha da gizemli kılmaktadır.

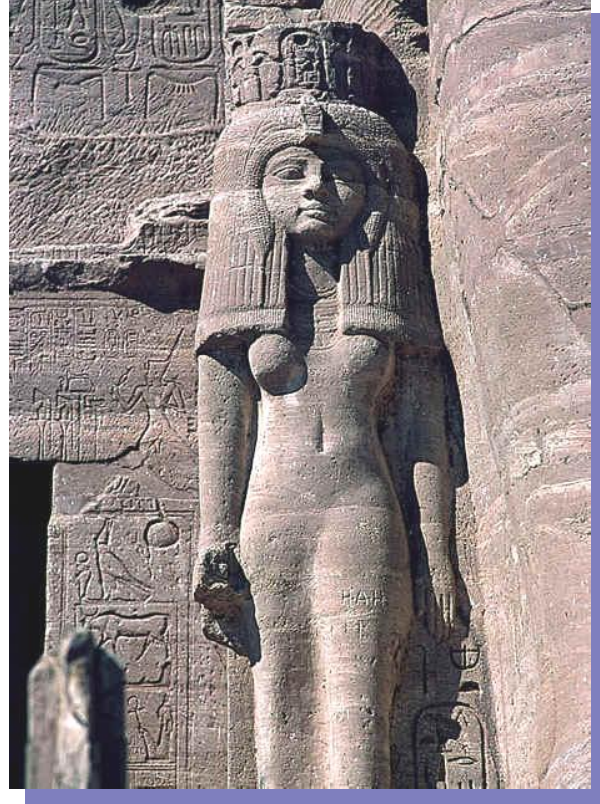

Eski İmparatorluğun tarihinde ilk ilgiyi çeken 3. Hanedanlık krallarından Djoser ve kendisinin büyük yardımcısı Imhotep'dir. Imhotep; rahiplik, mimarlık, doktorluk gibi değişik meziyetleriyle güçlü bir kişi olarak belirmiş ve sonradan kendisine tanrı diye tapılmıştır. 365 günlük takvimin kabulü bu çağdadır.

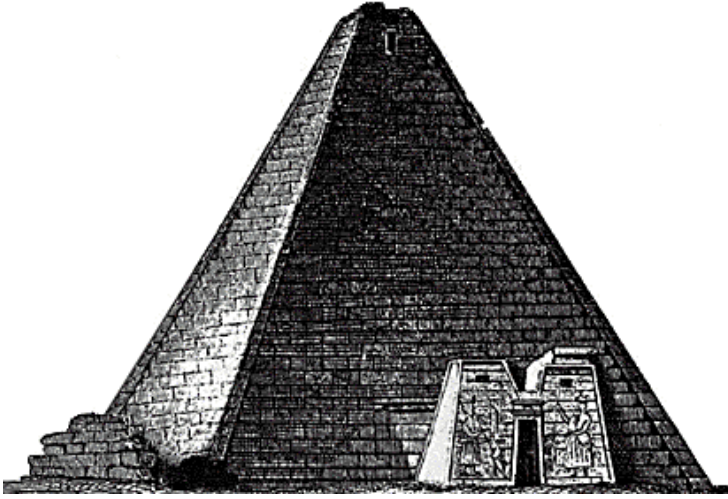
4. Hanedanlık zamanında kuvvetli bir merkezi idare, yalnız prenslerin vezir olduğu bir hükümetin kurulması ile gerçekleştirilmişti. Bu çağ mutlak idare çağıdır. (patriarkal monarşi)

5. Hanedanlık zamanında patriarkal monarşiden memur monarşisine geçiş olur. Güneşe tapma, devletin dini olarak kabul edilir. İçinde resim, heykel gibi tapılacak bir şey olmayan Ra Güneş Tapınağının kurulması bu zamanda gerçekleşir.

6. Hanedanlık zamanında merkezi idarenin zayıflaması ve küçük merkezlerin kendi kendilerini idaresi gerçekleşmiştir. Derebeyliğin doğuşu bu dönemdedir. Birçok küçük devletlerin ortaya çıkması ve Mısır'da karanlık bir devir başlamıştır.

Eski İmparatorluk ile Orta imparatorluk arasında karanlık bir çağ vardır. Karanlık çağda krallık gündemden düşmüştü. Herakleopolis'in kuvvetli prensleri ile yapılan mücadeleyi, Thebes yakınında Hermonthis kentinde oturan 2. Hanedanlık kazanır. Bu hanedanlıktan Antef ve Mentuhotep bütün Mısır'a egemen olur. Ayrıca 12. Hanedanlığın krallarının da Thebes' den çıktığı

Bu gün bile piramitleri oluşturan taşların nasıl taşındığı ve yerleştirildiği tam olarak bilinmemektedir.

sanılmaktadır. Fakat bu hanedanlık zamanında krallığın merkezi Thebes'den Memphis'e taşınır. Devlet yönetimi yeniden düzenlenir. Ülkede huzur ve rahatlık görülür. Hayat seviyesi yükselir. Dil klasik olgunluğa erişir. Güneyde Sudanlı kavimlerin saldırılarına son verilir ve bölgeye egemen olunur. Bu imparatorluk sonunda, kısa ömürlü krallıkların geldiği görülür.

Yeni Krallık Zamanında, Ari halklarının Ön Asya'ya nüfuz etmeleriyle ilgili olarak, muhtelif kavimlerle karışmış olan Hiksoslar Mısır'ı istila etmiştir.. Hiksoslar'ın saltanatı M.Ö. 1670 - 1570 tarihleri

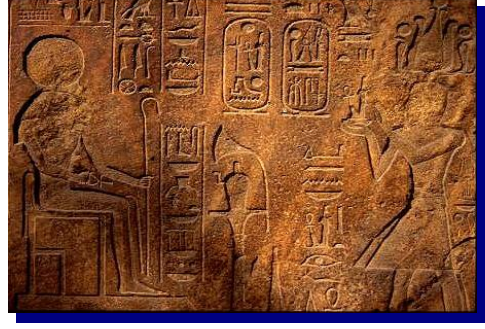
arasında hüküm sürmüştür. Ancak daha sonra Thebes kentinden Amosis, Hiksosları yenmiş ve kaçan düşmanları Filistin'e kadar kovalamıştır. Bu olaydan sonra 17. Hanedanlıktan 24. Hanedanlığa kadar süren Yeni Krallık Dönemi başlar. Yeni Krallık Dönemi'nde Mısır büyük bir devlettir, kolonileri vardır, yönetim kralın memurları tarafından yapılır. Devletin hazır bir ordusu bulunur. Mısır'a devamlı yabancı göçü görülür ve bu yüzden yabancı etkisi fazladır. Saraya yabancı prensesler ve harem kadınları alınır. Yabancı ülkelerle diplomatik ilişkiler gelişir. İmparatorluk Tanrısı Amon'dur. Amon tapmağının ve rahiplerinin kudreti ülkede gittikçe artar.

Amenhotep IV (1353 - 1335) tek tanrı dinini ortaya koyar ve halka bu dini kabul ettirmek ister. Yeni tanrı Aton'dur yani Güneş'tir. Diğer tanrılara tapmak yasaklanır ve bir önceki imparatorluk tanrısı olan Amon'a tapmanlar şiddetle cezalandırılır. İmparatorluğun bütün tapınak ve anıtlarından Amon'un resim ve yazıları kaldırılır. Bütün ülkede ve kolonilerde Aton için tapınaklar inşa ettirilir. Kralın adı olan Amenhotep, "Aton Hoşnuttur" anlamına gelen Akhenaten olarak değiştirilir.

Ramsesler çağı (19. ve 20. Hanedanlar Zamanı), yüzyıllar büyük dış tehlikelere karşı imparatorluğun kendini savunduğu zamanlardır. Ön Asya'dan gelen saldırılara karşı savaşlar devam eder. İç durum sağlamdır. Başkent, Thebes'den Delta'ya taşınır Ancak Thebes, devlet dininin merkezi ve kralların defnedildiği yer olarak önemini korur. Dünya edebiyatında ilk olarak aşk şarkıları bu çağda görülür. Horemheb zamanında Aton dinine karşı açılan savaş, Eski ve Orta İmparatorluk tanrısı olan Amon lehine sonuçlanır ve Amon yeniden esas tanrı olur. II.Ramses zamanında Hititlerle olan Kadeş Savaşı (M.Ö. 1299) sonrası antlaşma imzalanır. Merenptah zamanında Akdeniz etrafında göçler başlar. Mısır, denizci ülkeler tarafından tehdit edilir. Merenptah Libya kralını yener. Fakat Merenptah'tan sonra Libyalılar Delta'ya girerler. III.Ramses zamanında Libyalılar Delta'dan sürülür. Savaşçı Akdeniz ülkelerini de III.Ramses yener. Fakat IV.Ramses'den XI.Ramses'e kadar Mısır çökmeye devam eder.

21.den 25.Hanedanlığa kadar imparatorluk bütünlüğünü kaybetmekte devam eder. Thebes'de rahipler bir devlet kurar. Libyalı ücretli askerlerin kumandanları şehir kralları olurlar. İmparatorluğun çökmesinden sonra küçük krallar, ülkenin yönetimini ele almak için birbirleriyle savaşır. Ordu esas olarak Libyalıların elindedir. Libyalı firavunlar 22.Hanedanlık olarak Mısır'a hakim olur. Habeşistan ile Mısır arasında Nubye Krallığı bulunmaktadır Tanrıları da Mısır tanrısı olan Amon'dur. Nubye Kralı Şabaka, 25.Hanedanlığı kurar. M.Ö.670'te Asurlular Mısır'ı yener ve böylece 25.Hanedanlığın da Mısır'daki egemenliği sona erer. Devletin başkenti Sais olur. Ülkede yeniden yönetim bütünlüğü kurulur. Bu çağda eski Memphis firavunlarına tanrı olarak tapılır.

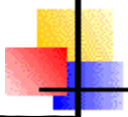
Daha sonra Grekler ile sıkı ilişkiler başlar. Kral I. Psammetic zamanında orduda Grekler çoğalır. Ekonomik ve kültürel sağlamlık görülür. Grek tüccarlar Delta'ya yerleşirler. Büyük bir Mısır donanması kurulur. Bu çağda Ön Asya'da Persler yayılır ve III.Psammetic zamanında Mısır'ı istila ederler. Mısır bir Pers eyaleti olur. İskender Mısır'ı M.Ö. 332'de istila eder ve halk tarafından kurtarıcı olarak karşılanır. Firavun ve Amon'un oğlu olarak Siva vadisindeki Amon tapınağında taç giyer. İskenderiye kentini kurar.

Mısır, 3.yy.da Ptolemy zamanında yeniden gelişir. Ptolemy Sülalesine Mısırlılar tarafından tanrı diye tapılmıştır. Bu dönemde İskenderiye başkent yapılır ve ordunun, idari düzenin, saray ve donanmanın bulunduğu yer olur. Ticaret ve bilimsel araştırma merkezi de burasıdır. Ptolemy döneminde öteki ülkelerle yoğun ticaret yapılmış ve bankalar kurulmuştur.

Ancak daha sonraları tam çöküş başlar. M.Ö. 31 yılında Romalılar Mısır'ı alırlar. Mısır bir Roma ülkesi olur. Böylece Mısır'ın büyük uygarlıklar zamanındaki rolü tamamen ortadan kalkar.

Bölüm 2 Firavun Kavramı

Eski Mısır' da hükümdara "Firavun" adı verilirdi. Firavun, Yukarı (güney) ve Aşağı (kuzey) Mısır'ın hükümdarıydı. Mısırlılar tüm canlı ve hareketli şeylere karşı hem korku hem de saygı duyarlardı. Hayvanlar, bitkiler, dereler ve nehirler hep kutsal sayılır ve Firavun da tüm bu tanrısal güçlerin vücut bulduğu kutsal bir kişi olarak kabul edilirdi.

Firavun; Aşağı Mısır'ın kırmızı, Yukarı Mısır'ın Mavi renkte tacının sahibiydi. Resmi törenlerde hem Yukarı hem de Aşağı Mısır'ın tacını giyerdi. Tacındaki yılan, Firavunu korumakla görevli olan ve "uraerus" ismiyle adlandırılan yilandır.

Firavunun ruhu, Mısırlılar için kutsaldı. Onun ruhunu simgeleyen şekillerden biri olan çekirge sayesinde, ruhunun dev bir zıplayışla gökyüzüne uçacağına inanılırdı.

Mısır ve Mısır Halkı için Firavun, her şey demektir. Mısır Firavunsuz, Firavunsuz Mısır olamazdı. Yani Firavun Mısır'ın simgesiydi.

**Mısır'dan
bir
görüntü:**

(Önde)
Mısır'ın
büyük bir
bölümü çöl
olduğu için
ulaşımda
deve de
kullanılır.
(Arkada)
Ünlü
Muhteşem
Piramitler

Bölüm 3 Eski Mısır Medeniyeti'ndeki Hanedanlar ¹

Eski Mısır Medeniyeti incelenirken genel olarak sekiz gruba ayrılmıştır. Buları;

1. Hanedanlık Öncesi Dönem
  2. Arkaik Dönem
  3. Eski Krallık Dönemi
  4. İlk Ara Dönem
  5. Orta Krallık Dönemi
  6. İkinci Ara Dönem
  7. Yeni Krallık Dönemi
  8. Geç Dönem
  9. Yunan - Roma Dönemi
- olarak sıralayabiliriz. Bu dönemlerde kurulan hanedanlıklar ilerleyen bölümlerde belirtilmiş ve kronolojik sıra takip edilmiştir. ²

ESKİ MISIR HANEDANLARI

1. Hanedanlık Öncesi Dönem (3500 - 3100)

2. Arkaik Dönem (3100 - 2650)

1. Hanedan (3100 - 2800)

- ✚ Menes (Hor-Aha)
- ✚ Iti
- ✚ Djer
- ✚ Djed
- ✚ Den
- ✚ Anendjib
- ✚ Semerkhet
- ✚ Oa'a (Qa-a)

2. Hanedan (2800 - 2650)

- ✚ Hotepsekhemwy
- ✚ Raneb (Reneb)
- ✚ Nynetjer
- ✚ Sekhemib (Seth-Peribsen)
- ✚ Khasekhemwy

3. Eski Krallık Dönemi (2650 - 2140) ³

3. Hanedan (2950 - 2575)

- ✚ Nebka (Sanakhte) (2650 - 2630)
- ✚ Djoser (Netjerikhet) (2630 -2611)
- ✚ Sekhemkhet (2611 - 2605)
- ✚ Khaba (2605 - 2599)
- ✚ Huni (2599 - 2575)
- ✚ Zanakht
- ✚ Oa'a – Hedjet

¹ Tarihlerin tümü milattan öncesi için kullanılmıştır.

² Mısır tarihinde bazı dönemler oldukça açık ve net tarihlere sahipken, hala bazı bölümlerinde çelişen tarihler söz konusudur.

³ Muhteşem piramitler çağı

4. Hanedan (2575 - 2465)

- ✚ Snofru (2575 -2551)
- ✚ Khufu (2551 - 2528)
- ✚ Djedefre (2528 -2520)
- ✚ Khafre (2520 - 2494)
- ✚ Bakare (2494 -2490)
- ✚ Menkaure (Mykerinos) (2490 - 2472)
- ✚ Shepseskaf (2472 – 2468)
- ✚ Thamphthis (2468 – 2465)

5. Hanedan (2465 - 2323)

- ✚ Userkaf (2465 - 2458)
- ✚ Sahure (2458 - 2446)
- ✚ Neferirkare (2446 - 2426)
- ✚ Shepseskare (2426 - 2419)
- ✚ Neferefre (Raneferef) (2419 - 2416)
- ✚ Niuserre (2416 - 2392)
- ✚ Menkauhor (2396 - 2388)
- ✚ Djedkare (2388 - 2356)
- ✚ Unas (Wenis) (2456 - 2323)

6. Hanedan (2323 - 2150)

- ✚ Teti (2323 - 2291)
- ✚ Userkare (2291 - 2289)
- ✚ Pepi I (Meryre) (2289 - 2255)
- ✚ Nemtimsaf I (2255 - 2246)
- ✚ Pepi II (2246 - 2152)
- ✚ Nemtimsaf II
- ✚ Nitocris

7. & 8. Hanedan (2150 - 2130)

- ✚ Netrikare
- ✚ Menkare
- ✚ Neferkare II
- ✚ Neferkare III
- ✚ Djedkare II
- ✚ Neferkare IV
- ✚ Merenhör
- ✚ Menkamin I
- ✚ Nikare
- ✚ Neferkare V
- ✚ Neferkahör
- ✚ Neferkare VI
- ✚ Neferkamin II
- ✚ Ibi I
- ✚ Neferkaure
- ✚ Neferkahör
- ✚ Neferirkare

4. İlk Ara Dönem (2140 - 2040)**9. & 10. Hanedan (2134 - 2040) ¹**

- ✚ Neferkare
- ✚ Mery - Hathor
- ✚ Merykare

---

¹ Herakleopolis Hanedanları

11. Hanedan (2134 - 1991) ¹

- ✚ Antef I (2134 - 2118)
- ✚ Antef II (2118 - 2069)
- ✚ Antef III (2069 - 2061)
- ✚ Mentuhotep I (2061 - 2010)

5. Orta Krallık Dönemi (2040 - 1640)**11. Hanedan (devam ediyor) (2134 - 1991)**

- ✚ Mentuhotep II (Nebhepetre) (2040 - 2010)
- ✚ Mentuhotep III (2010 - 1998)
- ✚ Mentuhotep IV (Nebtawyrel) (1998 - 1991)

12. Hanedan (1991 - 1783)

- ✚ Amenemhat I (Sehetepibre) (1991 - 1962)
- ✚ Sesostris I (1962 - 1929)
- ✚ Amenemhat II (Nubkaure) (1929 - 1892)
- ✚ Sesostris II (Khakhperre) (1892 - 1878)
- ✚ Sesostris III (Khakaur) (1878 - 1841)
- ✚ Amenemhat III (Nimaatre) (1841 - 1797)
- ✚ Amenemhat IV (Maakherure) (1797 - 1787)
- ✚ Nefersobek (1787 - 1783)

13. Hanedan (1783 -1640)

- ✚ Wegaf
- ✚ Amenemhat
- ✚ Sekhemre
- ✚ Amenemhat V (Sekhemkare)
- ✚ Sehetepibre I
- ✚ Iufni
- ✚ Amenemhat VI
- ✚ Semenkare
- ✚ Sehetepibre II
- ✚ Sewadjkare
- ✚ Nedjemibre
- ✚ Sobekhotep I (Kha'ankhre)
- ✚ Reniseneb
- ✚ Hor I
- ✚ Amenemhat VII (Sedjefakare)
- ✚ Sobekhotep II
- ✚ Khendjer
- ✚ Imira-mesha
- ✚ Antef IV
- ✚ Seth
- ✚ Sobekhotep III
- ✚ Neferhotep I
- ✚ Sihathor
- ✚ Sobekhotep IV (Kha'neferre)
- ✚ Sobekhotep V (1720 - 1715)
- ✚ Ia-ib
- ✚ Ay (Merneferre) (1704 - 1690)
- ✚ Ini I
- ✚ Sewadjtu
- ✚ Ined
- ✚ Hori

---

¹ Thebes Prensleri

- ✚ Sobekhotep VI
- ✚ Dedumes I
- ✚ Ibi II
- ✚ Hor II
- ✚ Senebmiu
- ✚ Sekhanre I
- ✚ Merkheperre
- ✚ Merikare

6. İkinci Ara Dönem (1640 - 1540)

14. Hanedan (?)

- ✚ Nehesy
- ✚ Khatire
- ✚ Nebfaure
- ✚ Sehabre
- ✚ Meridjefare
- ✚ Sewadjkare
- ✚ Heribre
- ✚ Sankhibre
- ✚ Kanefertemre
- ✚ Neferibre
- ✚ Ankhkare

15. Hanedan ¹ (?)

- ✚ Salitis
- ✚ Sheshi
- ✚ Yakubber
- ✚ Khyan (Apachnan)
- ✚ Apepi I (Apophis)
- ✚ Apepi II

16. Hanedan (?)

- ✚ Anat - Her
- ✚ User - Anat
- ✚ Semqen
- ✚ Zaket
- ✚ Wasa
- ✚ Qar
- ✚ Pepi III
- ✚ Bebankh
- ✚ Nebmaatre
- ✚ Nikare II
- ✚ Aahotepre
- ✚ Aaneterire
- ✚ Nubankhre
- ✚ Nubuserre
- ✚ Khauserre
- ✚ Khamure
- ✚ Jacob - Baal
- ✚ Yakbam
- ✚ Yoam

---

¹ Hyksos Kralları

17. Hanedan (? -1540) ¹

- ✦ Antef V
- ✦ Rahotep
- ✦ Sobekemzaf I
- ✦ Djehuti
- ✦ Mentuhotep VII
- ✦ Nebirau I
- ✦ Nebirau II
- ✦ Semenenre
- ✦ Suserenre
- ✦ Sobekemzaf II
- ✦ Antef VI
- ✦ Antef VII
- ✦ Tao I (Seakhtenre)
- ✦ Tao II (Sekenenre)
- ✦ Kamose (1545 - 1540)

7. Yeni Krallık Dönemi (1540 - 1078)**18. Hanedan (1540 - 1292)**

- ✦ Ahmose I (Nebpehtyre) (1540 - 1515)
- ✦ Amenhotep I (Djeserkare) (1515 - 1494)
- ✦ Thutmosis I (Akheperkare) (1494 - 1482)
- ✦ Thutmosis II (Akheperence) (1482 - 1479)
- ✦ Hatshepsut (1473-1458)
- ✦ Thutmosis III (Menkheper) (1479 - 1425)
- ✦ Amenhotep II (Akheperure) (1427 - 1401)
- ✦ Thutmosis IV (Men-khepru-Re) 1401 - 1391
- ✦ Amenhotep III (Nebmaat) (1391 - 1353)
- ✦ Amenhotep IV (Akhenaten) (1353 - 1335)
- ✦ ? (1335 - 1334)
- ✦ Semenekhkare (1334 - 1333)
- ✦ Tutankhamen (Tutankhamun) (Nebkheperoure) (1333 - 1323)
- ✦ Ay (1323 - 1319)
- ✦ Horemheb (Djeserkheperure) (1319 - 1292)

19. Hanedan (1292 - 1190)

- ✦ Ramses I (Menpehtyre) (1292 - 1290)
- ✦ Seti I (Menmaat) (1290 - 1279)
- ✦ Ramses II (Usermaat) (1279 - 1213)
- ✦ Merneptah (1213 - 1204)
- ✦ Amenmesse (1203 - 1200)
- ✦ Seti II (1204 - 1198)
- ✦ Siptah (1198 - 1193)
- ✦ Twosret (1193 - 1190)

20. Hanedan (1190 -1078)

- ✦ Sethnakhte (1190 - 1187)
- ✦ Ramses III (1187 - 1156)
- ✦ Ramses IV (1156 - 1150)
- ✦ Ramses V (1150 - 1145)
- ✦ Ramses VI (1145 - 1137)
- ✦ Ramses VII (1137 - 1129)
- ✦ Ramses VIII (1129 - 1128)
- ✦ Ramses IX (1128 - 1110)

---

¹ Thebes Prensleri

- ✚ Ramses X (1110 - 1106)
- ✚ Ramses XI (1106 - 1078)
- 8. Geç Dönem (1078 - 332)**
- 21. Hanedan (1078 - 945)**
- ✚ Smendes I (1078 - 1044)
- ✚ Amenemnesoe (Amenemnisu) (1044 - 1040)
- ✚ Psusennes I (1040 - 992)
- ✚ Amenemope (993 - 984)
- ✚ Osorkon I (984 - 978)
- ✚ Siamun (978 - 945)
- 22. Hanedan (945 - 712)**
- ✚ Shoshenq I (Sheshonq I) (945 - 924)
- ✚ Osorkon II (924 - 889)
- ✚ Shoshenq II (Sheshonq II)
- ✚ Takelot I (889 - 874)
- ✚ Osorkon III (874 - 850)
- ✚ Takelot II (850 - 825)
- ✚ Shoshenq III (Sheshonq III) (825 - 773)
- ✚ Pami (773 - 767)
- ✚ Shoshenq V (Sheshonq V) (767 - 730)
- ✚ Osorkon V (730 - 712)
- 23. Hanedan (828 - 712)**
- ✚ Petubastis (Pedibastet) (828 - 803)
- ✚ Iuput I
- ✚ Shoshenq IV (Sheshonq IV) (803 - 797)
- ✚ Osorkon III (797 - 769)
- ✚ Takelot III (774 - 767)
- ✚ Rudamun (Rudamon) (767 - 764)
- ✚ Iuput II (764 - 715)
- 24. Hanedan (724 - 712)**
- ✚ Tefhakht (727 - 720)
- ✚ Wahkare (Bakenrenef) (720 - 715)
- 25. Hanedan (770 - 657) ¹**
- ✚ Kashta (770 - 750)
- ✚ Piji (Piye) (Piankhi) (750 - 712)
- ✚ Shabaka (712 - 698)
- ✚ Shebitku (698 - 690)
- ✚ Taharqa (Taharka) (690 - 664)
- ✚ Tanutamun (664 - 657)
- ✚ Nekau I (Necho I) (672 - 664)
- 26. Hanedan (664 - 525)**
- ✚ Psamtek I (Psammetic I) (664 - 610)
- ✚ Nekau II (Necho II) (610 - 595)
- ✚ Psamtek II (Psammetic II) (595 - 589)
- ✚ Wahibre (Apries) (589 - 570)
- ✚ Ahmose II (Annasis) (570 - 526)
- ✚ Psamtek III (Psammetic III) (526 - 525)

---

¹ Nubye Hanedanları

27. Hanedan (525 - 404) ¹

- ✚ Cambyses II (525 - 522)
- ✚ Darius I (521 - 486)
- ✚ Xerxes
- ✚ Artaxerxes I (465 - 424)
- ✚ Darius II (423 - 405)
- ✚ Artaxerxes II

28. Hanedan (404 - 399)

- ✚ Amyrtaios (Amyrtaerus) (404 - 399)

29. Hanedan (399 - 380)

- ✚ Nephertites I (Nepharud) (399 - 393)
- ✚ Hakoris (Hakor) (393 - 380)

30. Hanedan (380 - 343)

- ✚ Nectanebo I (380 - 362)
- ✚ Djedher (Djedhor) (362 - 360)
- ✚ Nectanebo II (Naktharehbe) (360-343)

31. Hanedan (343 - 332) ²

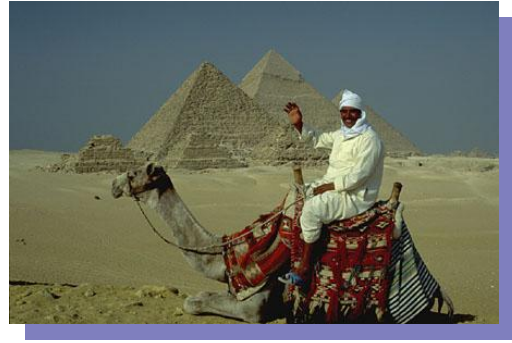
- ✚ Artaxerxes III (343 - 338)
- ✚ Arses (338 - 336)
- ✚ Darius III (336 - 332)

9. Yunan - Roma Dönemi (332 - 30)**Mısır'ı Yönetmiş Makedonya Kralları**

- ✚ Alexander "Muhteşem Alexander" (332 - 323)
- ✚ Philip Arrhidaeus (323 - 317)
- ✚ Alexander IV (317 - 304)

Ptolemaic (Batlamyus' a ait) Hanedanlık

- ✚ Ptolemy I Soter (305 - 282)
- ✚ Ptolemy II Philadelphus (282 - 246)
- ✚ Ptolemy III Euergetes I (246 - 222)
- ✚ Ptolemy IV Philopator (222 - 205)
- ✚ Ptolemy V Epiphanes (205 - 180)
- ✚ Ptolemy VI Philometor (180 - 164)
- ✚ Ptolemy VII Neos Philopator (164 - 165)
- ✚ Ptolemy VIII Euergetes II
- ✚ Ptolemy IX Soter II
- ✚ Ptolemy X Alexander I
- ✚ Ptolemy XI Alexander II
- ✚ Ptolemy XII Neos Dionysos
- ✚ Kraliçe Bernice IV
- ✚ Ptolemy XIII
- ✚ Kraliçe Cleopatra VII
- ✚ Ptolemy XV

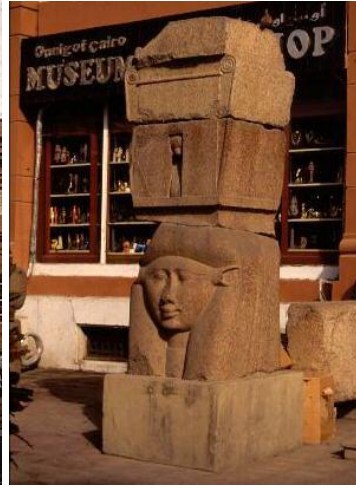

¹ İlk Pers Hanedanı

² İkinci Pers Hanedanı

Bölüm 4
Mısır'dan Bazı Kareler

Yer: Mısır Kahire Müzesi

